

Eiropas Sociālais fonds izglītībai

Profesionālās izglītības attīstības aģentūras ziņu izdevums 2005/4

AKTUALITĀTE

Izsludināti divi projektu konkursi

PIAA Projektu atbalsta nodaļas darbinieces Inga Pāne (no kreisās) un Elita Zondaka telefoniski konsultē potenciālos projektu pieteicējus.

PIAA ir izsludinājusi atklātos konkursus projektu pieteikumiem divās ESF aktivitātēs.

Līdz 1. novembrim var pieteikt projektus ESF aktivitātē „Atbalsts akadēmiskā personāla un profesionālās izglītības pedagogu tehnoloģiskai praksei uzņēmumos, skolotāju un akadēmiskā personāla pedagoģisko, profesionālo, tehnoloģisko un informācijas tehnoloģiju (IT) kompetenču paaugstināšanai”.

Aktivitāte paredz profesionālās pilnveides programmu vai kursu, kā arī stažēšanās programmu izstrādi un īstenošanu. Finansējums aktivitātes ieviešanai kopumā ir 3 368 276 latu. Projektu īstenošanas ilgums var būt no 4 līdz 12 mēnešiem. Savukārt viena projekta maksimālā kopējo attiecināmo izmaksu summa var sasniegt 50 000 latu. Projektus var pieteikt izglītības iestādes, izglītības atbalsta iestādes, profesionālās asociācijas, kā arī valsts, pašvaldību un citas institūcijas, kas ir atbildīgas par pedagogu vai akadēmiskā personāla tālākizglītību.

3. oktobrī PIAA atkārtoti izsludināja

atklātu konkursu ESF aktivitātē „Profesionālās orientācijas un konsultēšanas pasākumi izglītības iestādēs”. Projektos var paredzēt profesionālās orientācijas pasākumu organizēšanu skolās, darbojošos informatīvo centru tālāku attīstību, mājas lapu izveidi, mācību ekskursijas un citus līdzīga rakstura pasākumus.

Aktivitātes īstenošanai pieejamais finansējums ir 1 124 486 latu. Atkārtotu konkursu PIAA izsludina par atlikušo pieejamo finansējumu – 694 146 latiem. Projektu īstenošanas ilgumu var plānot no 4 līdz 12 mēnešiem. Vienam projektam maksimālā summa paredzēta 10 000 latu apmērā, savukārt minimālā – 2000 latu. Projektu pieteikumus PIAA gaidīs līdz 5. decembrim. Projektus var pieteikt izglītības iestādes, izglītības atbalsta iestādes, profesionālās asociācijas, kā arī valsts un pašvaldību iestādes.

Pirmoreiz konkursu šajā aktivitātē PIAA izsludināja 2004. gada 20. septembrī un saņēma 117 projektu pieteikumus. No tiem apstiprināti ir 72 projekti ar kopējām izmaksām 430 339 latu.

JAUNUMI

Izmanto jauno veidlapu

Šī gada 31. augustā Eiropas Sociālā fonda Vadības komiteja ir apstiprinājusi izmaiņas projekta pieteikuma veidlapā. Mainīta iesniedzamā forma par paredzētajām projekta izmaksām. Turpmāk lūdzam izmantot jauno projekta pieteikuma veidlapu, kas atrodama PIAA mājas lapā: www.piaa.gov.lv

Saņemti 111 projektu pieteikumi

Atklātā konkursā PIAA ir saņēmusi 111 projektu pieteikumus ESF aktivitātē „Tālākizglītības iespēju paplašināšana ekonomikai svarīgās nozarēs”. Varēja pieteikt projektus, kas paredz īstenot jaunu profesionālās tālākizglītības, kursu un moduļu, arī tālmācības un e–apmācības programmu izstrādi un aprobāciju. Projektos varēja plānot tālākizglītības nodrošināšanu valsts sektorā strādājošajiem, kā arī ES struktūrfondu projektu pieteicējiem un projektu vadītājiem.

„Eirobusiņā” par ESF atbalstu izglītībai

Šī gada 26.–27. septembrī PIAA un ESF izglītības projektu īstenošanas vietās viesojās LTV 1 raidījums „Eirobusiņš”. Raidījumu TV ekrānos varēs redzēt 17. oktobrī plkst.19:30. Būs iespēja ieklausīties ESF projektu īstenošanu un dalībnieku pieredzē un iepazīties ar informāciju par ESF atklātiem projektu konkursiem un atbalstu izglītībai.

Tiem, kas neredzēs raidījumu minētajā dienā, būs iespēja jebkurā laikā to noskatīties mājas lapas www.esfondi.lv sadaļā „Radio un TV raidījumi”, kā arī mājas lapas www.tv.lv sadaļā „Eirobusiņš”.

Līdz ar līguma parakstīšanu šī gada maijā savu darbību uzsāka desmit ESF aktivitātes „Pedagoģiskās korekcijas programmu attīstība un ieviešana” projekti: trīs projekti Jelgavā un Jelgavas rajonā, divi Rīgā, Bauskas rajonā un Limbažos un viens Daugavpilī. Devāmiem uz Bauskas rajonu un Limbažiem, lai iepazītos ar projektu īstenotāju idejām, pārdomām un pieredzi četras dažādās izglītības iestādēs: Griķu pamatskolā, Saulaines profesionālajā vidusskolā, Limbažu vakara vidusskolā un Limbažu 2. vidusskolā.

Ne tikai vispārējās zināšanas

Limbažu rajonā 2003./2004. mācību gadā 8,5 % skolēnu, beidzot 9. klasi, neieguva pamatzglītību. Pašlaik korekcijas grupas izveidotas tikai rajona arodvidusskolās, taču visbiežāk skolēnam grūtības rodas, mācoties jau 5. – 6. klasē, jo pieaug mācību apjoms un sarežģītības pakāpe.

Gaļina Karpova,
projekta vadītāja,
skolas direktore:

Mēs strādājām visu vasaru, lai pienācīgi sagatavotos un varētu īstenot projektu, sākot ar šo mācību gadu. Pašlaik strādājam ar skolotājiem, lai viņi varētu apmācīt audzēkņus pēc jaunās izstrādātās programmas, kuras pamatā ir profesionālā orientācija. Turklāt svarīgi panākt, lai programma būtu integrēta, lai skolotāji strādātu saskaņoti, nevis katrs pats par sevi.

Projekta pirmajā posmā mums bija jāpilnveido mācību materiālā bāze. Jau līdz mācību gada sākumam bijām paspējuši sagādāt mājturībai nepieciešamo aprīkojumu: šujmašīnas, plītis, traukus, uzkopšanas iekārtas u.tml. Mūsu skolas amatu mācības klase tagad aprīkojuma ziņā ir vērtīgākā rajonā. Pašlaik mācību pārzine pārbauda tematiskos plānus un veic nepieciešamās korekcijas.

Limbažu 2. vidusskola 2001. gadā ir izstrādājusi un licencējusi pedagoģiskās korekcijas pamatzglītības programmu. Skolas pedagogi strādā pēc mācību priekšmetu paraugprogrammām un atbilstoši katrai klasei izveidotajiem tematiskajiem plānojumiem, ņemot vērā katra skolēna zināšanu līmeni iepriekšējā skolā.

Projekta nosaukums: Profesionāli orientēta virziena pedagoģiskās korekcijas programmas 7. – 9. klasēm izstrāde un īstenošana

Projekta īstenotājs: Limbažu 2. vidusskola

Projekta mērķgrupa: Limbažu rajona pusaudži ar zemām pamatzināšanām un prasmēm, kā arī pedagoģiskās korekcijas klašu pedagogi

Projekta izmaksas: 64 949 LVL

ESF finansējums: 51 959 LVL

Viens no projekta sadarbības partneriem ir Limbažu pilsētas dome, kas nodrošina regulāru sociālo darbinieku kontaktu ar profesionālās ievirzes grupas skolēniem. Ar pedagoģiskās korekcijas programmām strādājam jau piekto gadu, un pēc šīm programmām sešās pedagoģiskās korekcijas klasēs zināšanas apgūst 5. – 9. klašu skolēni no visa Limbažu rajona.

Maija beigās mums notika konference, kuras laikā stāstījām par izstrādāto projektu, tā mērķiem, iecerēm. Publicitātes rezultātus mēs izjūtam ļoti tieši, jo šajā gadā profesionālās ievirzes programmā 40 bērnu vietā mācās 58.

Projektā paredzēts sadarboties ar profesionālajām skolām, kur jaunieši pēc 9. klases varēs turpināt mācības, iegūstot 3.

Eiropas Sociālais fonds dod iespēju uzlabot esošo pedagoģiskās korekcijas pamatzglītības programmu, pārveidojot to kā profesionāli orientēta virziena pedagoģiskās korekcijas programmu, pievērsties skolēnu praktisko iemaņu apmācībai un profesionālās orientācijas veicināšanai.

Projekta īstenošanas laiks: 36 mēneši

Plānotie rezultāti:

- izstrādāta un īstenota profesionāli orientēta virziena pamatzglītības programma 7. – 9. klasēm
- 7 praktiskas iemaņas attīstošas mācību priekšmetu programmas
- metodiskie materiāli
- pilnveidota pedagogu kvalifikācija

līmeņa profesionālo izglītību. Kvalifikāciju mūsu skola nedod. Mēs sniedzam tikai nepieciešamās iemaņas, lai bērni varētu tālāk izglīties noteiktajās profesijās: zēni galdniecībā/kokapstrādē, meitenes mājsaimniecībā, iegūstot šūšanas un kulinārijas iemaņas, kā arī zināšanas par higiēnu, slimībām un primāro profilaksi.

Manuprāt, būtiskākais ieguvums no ESF piešķirtajiem līdzekļiem ir iegūtā materiālā bāze mācību programmām un iespēja sniegt šiem bērniem profesionālo ievirzi, ne tikai vispārējās zināšanas. Protams, ka, īstenojot projektu, skolotājiem ir papildu darbs, taču par šo darbu viņiem tiek atalgojums, kas motivē darboties.

Citiem projektā pieteicējiem būtu jārēķinās, ka ir grūti uzrakstīt projektu tā, lai tas atbilstu visām prasībām. Darbs katrā ziņā būs ļoti apjomīgs un laikietilpīgs. Taču ieguvums noteikti ir tā vērts. Piemēram, mūsu projekts ir paredzēts trim gadiem. Pirmajā gadā mēs plānojam strādāt ar 7. klasi. Jau otrajā pusgadā mums ir jālicencē izstrādātā programma, tāpēc sūtīsim to IZM speciālistiem vērtēšanai. Nākamajā gadā izstrādāsim programmu 8. klasēm un pēc tam arī 9. klasēm.

Ceram, ka izstrādātā programma bērniem būs interesanta un noderīga. Viena daļa mūsu skolēnu ir sociālās korekcijas bērni no dažādām Latvijas pāraudzināšanas iestādēm. Ja mums tiešām izdosies ielikt šos pamatus – profesionālos vai dzīvei praktiski noderīgos, tad mērķis jau būs sasniegts un mūsu darbs nebūs veltīgs. Ja mūsu izstrādātais metodiskais materiāls palīdzēs vēl citām skolām, rezultāts būs jau ar uzviju.

Projekta asistente Vija Jevdokimova (no kreisās) un mājturības skolotāja Kristine Eglite iepazīst jaunus mācību materiālus mājturībai.

“Risinām jautājumus, kurus izvirza dzīve”

Vaira Ābele,
vakarskolas
direktore,
projekta
vadītāja:

Ar ESF palīdzību būtībā turpinām iesāktu darbu: risinām tos jautājumus, kurus izvirza pati dzīve. Eiropas Savienība beidzot ir iedevusi “sociāli atstumtās” sabiedrības daļas formulējumu, lai gan vakarskolā jau visu laiku bijušas šādas grupas. Tie ir jaunieši, kuri dažādu apstākļu dēļ ir pārtraukuši mācības un tagad atgriežas skolā pēc ilgāka pārtraukuma vai ir otrgadnieki no dienas skolām, un skolēni, kuri pēc 9. klases saņēmuši licību, arī jaunieši, kuri bijuši pāraudzināšanas iestādēs. Mums ir meitenes — topošās un jaunās māmiņas, kas ne vienmēr ir gatavas mātes misijai.

Skola jau īstenoja projektu „Aug bērniņš, aug māmiņa”, kura pamatā bija reālās ikdienas vajadzības. Tad mēs saratām, ka nepieciešams kas vairāk par emocionālo atbalstu. Vajadzēja telpu, kur atstāt bērniņus uz mācību laiku. Tāpēc arī tapa projekts, kura ietvaros ar partnera — Mākslas skolas — palīdzību jau esam iekārtojuši „Taureņu istabu”, kas būs būtībā ir daudzfunkcionāla telpa. Te uzturas ne tikai bērni vecāku mācību laikā. Tā kā skolā trūkst telpu, tad šeit strādā arī sociālais pedagogs, psihologs. Organizējam pārrunas meitenēm par grūtniecību, dzemdībām, par bērnu kopšanu u.tml. tēmām. Te ir iespēja bērniņu pabarot, pārtīt, apgulēt, māmiņai pašai atpūsties. Projekts apmaksā mazuļu pieskatīšanu. Taču šis nav bērnu dārzs, bet gan vieta, kur bērniņu pieskata tikai noteiktas stundas.

Mums ir uzmetums atbalsta programmai, ko tagad izvērtē eksperts. Turpmākajā projekta laikā īstenosim programmu, skatīsimies, kas vēl jāpielabo, jāmaina. Mācību gada beigās esam ieplānojuši dalīties pieredzē ar citām mācību iestādēm.

„Taureņu istaba” (agrāk — arhīva un ieroču noliktavas telpa) remontēta par pašvaldības līdzekļiem. Pirms tam, lai pārvietotu arhīvu, vajadzēja remontēt citu palīgtelpu. Ja nebūtu ESF projekta, diez vai pašvaldībai atastos līdzekļi šādiem mērķiem.

Esam izstrādājuši arī otru projektu, kura pamatā ir vēlme dot audzēkņiem profe-

Limbažu rajonā ir liels sociālā riska ģimeņu un jauniešu īpatsvars. Pēdējos gados ir palielinājies nepilngadīgo likumpārkāpēju skaits: 2003. gadā rajona nepilngadīgo uzskaitē bija 54, bet 2004. gadā — 59 jaunieši. Vecāku bezdarbs un depresija, nesaskaņas ģimenē, alkoholisms — tā ir ikdiena, ar ko saskaras Limbažu vakara vidusskolas pedagoģiskās korekcijas programmas audzēkņi.

Palīdzība vajadzīga arī skolniecēm — pilngadīgajām māmiņām, kurām izglītība ir nepieciešama kā garantija savas un bērna nākotnes nodrošināšanai. Prakse liecina, ka visiem skolēniem ir atbalsta deficīts gan ģimenē, gan iepriekšējās izglītības iestādēs. Diemžēl pedagogiem bieži vien pietrūkst zināšanu darbam ar jauniešu riska grupām.

Projekta nosaukums: Pedagoģiskās korekcijas programmas īstenošanas pilnveide, atbalsta programmas izstrāde, aprobācija sociālās atstumtības riskam pakļautajiem jauniešiem

Projekta īstenošanas laiks: 14 mēneši

Projekta mērķgrupa: jaunieši ar zemu zināšanu un prasmi līmeni vecumā no 15 līdz 25 gadiem, kuriem nav pamatizglītības

Projekta īstenošanas laiks: 14 mēneši

Projekta izmaksas: 19 260 LVL

ESF finansējums: 12 801 LVL

Plānotie rezultāti:

- izstrādāta un aprobēta atbalsta programma darbam ar sociālās atstumtības riskam pakļautajiem jauniešiem
- sekmēta jauniešu mācību darba kvalitāte
- ieviesti līmeņpamācības elementi
- paaugstināts pedagoģu metodisko zināšanu līmenis
- dota iespēja izglītoties jauniešiem — grūtniecēm un vientuļajām māmiņām,
- uzlabota skolas vide u.c.

sionālo ievirzi. Projekta ietvaros izveidosim apmācību programmu jaunajiem gidiem, jo, kā izrādās, tūrisms aug un attīstās, taču trūkst gidu, kas varētu vadīt tūristu grupas Limbažu pilsētā un rajonā. Projektu plānojam uzsākt decembrī.

Skolai piedalīties šādos projektos ir izaicinājums. Nenoliedzami tā skolotājiem ir papildu slodze, tomēr esam plānojuši pro-

cijas arī pašos audzēkņos. Bet tagad mēs ejam pie saviem pedagoģiskās korekcijas klases skolēniem un sakām: „Jūs esat Eiropas Savienības projektā!” Tas zināmā mērā ceļ viņu pašapziņu. Skolēni ir ieinteresētāki darīt ko papildus. Tagad ir jūtams, ka skolā ir pavisam cita elpa. Ieguvēji ir gan audzēkņi, gan arī mēs — pasniedzēji.

Viens no būtiskiem projekta ieguvumiem ir audzēkņos radītā sajūta, ka viņi ir novērtēti un ka arī viņi ir spējīgi mācīties un kaut ko sasniegt, neatkarīgi no tā, ka viņi ir nonākuši vakarskolā. Mēs cenšamies mainīt šajos audzēkņos attieksmi pret skolu, gribam radīt viņos vispirms jau vēlmi nākt uz skolu, mācīties. Svarīgi ir panākt, lai pašiem audzēkņiem ir skaidrs, ko viņi vēlas darīt pēc 9. klases — mācīties tālāk, apgūt kādu arodu vai strādāt.

Papildus tam visam vēlamies dot arī kaut ko audzēkņiem mazuļiem. Lai gan viņi nav mūsu projekta mērķgrupa, tomēr arī viņi ir ieguvēji, ja vecāki var mācīties un viņi paši uzturēties pienācīgās telpās. Pašlaik skolas audzēkņiem kopā ir gandrīz 100 bērnu. Katru gadu viņiem rīkojam rūķu balli. Esam gandarīti, ka varam palīdzēt gan skolēniem, gan viņu ģimenēm. Līdz ar to var teikt, ka šis projekts ir reāla dzīves nepieciešamība.

Jāatzīst gan, ka nav viegli apvienot tiešos pienākumus ar projekta vadīšanu, jo darbs projektā ir apjomīgs. Taču projekti ir jāraksta, lai skola gūtu finansiālu palīdzību. Turklāt tā ir iespēja, kā rosināt pašvaldību aktīvāk iesaistīties izglītības attīstībā.

Vakarskolas audzēknes kopā ar saviem bērniem Taureņu istabā.

jektus tā, lai mums būtu gandarījums par padarīto darbu. Diemžēl sabiedrībā ir uzskats, ka no vakarskolas audzēkņiem nekas labs nav gaidāms. Tas rada negatīvas emo-

Dzīvē noderīgas iemaņas bērniem

Vita Laviniece,
projekta vadītāja,
skolas direktores vietniece:

Griķu pamatskolā ir izveidotas divas pedagoģiskās korekcijas klases, kurās mācās apmēram 20 skolēnu. Taču līdz šim nebija paredzēts finansējums, lai apmaksātu nodarbības amatu mācībā un mājturībā. Tā kā šajās mācībās bērni gūst ļoti svarīgas un dzīvei noderīgas iemaņas, tad radās doma ar ESF palīdzību iegūt finansējumu ne tikai šo nodarbību apmaksāšanai, bet arī mācību materiālu iegādei. Papildus tam projekta ietvaros iekļāvām arī sporta nodarbības.

Šis ir pirmais projekts, ko īstenojam par ESF līdzekļiem. Tas paredzēts uz trīs gadiem, un plānojam, ka gala rezultātā būs izstrādāta mācību programma, kas noderēs ne tikai pedagoģiskās korekcijas grupām, bet arī citām klasēm.

Līdz šim projekta ietvaros jau esam noorganizējuši bērniem vasaras nometni, kuras laikā rīkojam dažādas mājturības, amatu mācības, sporta un arī profesionālās orientācijas nodarbības. Turklāt nedalījām bērnus pēc dzimumiem, bet gan ļāvām meitenēm iepazīt amatu mācības un zēniem – mājturības specifiku. Nometnes laikā bērni gatavoja dažādus priekšnesumus, kā arī iepazīna netradicionālos sporta veidus, īpaši tūrismu.

Esam uzlabojuši arī materiāli tehnisko bāzi, kurā ietilpst sporta inventārs, tehniskais nodrošinājums mājturības un amatu mācības nodarbībām, kā arī materiāli administrēšanai. Plānojam doties ekskursijās uz vietējiem uzņēmumiem, lai bērni varētu iepazīt dažādus saimnieciskos veidus un izprast uzņēmējdarbības iespējas lauku reģionos.

Manuprāt, visbūtiskākais ieguvums no projekta ir tas, ka varam apmaksāt

Daļai skolēnu Griķu pamatskolā jau vairākus gadus bija novērots pazemināts sekmju līmenis, kam par iemeslu bija gan skolēnu vājās darba, komunikācijas un sociālās prasmes un iemaņas, gan arī situācija ģimenēs. Lai palīdzētu jauniešiem, kam mācību apguve sagādā grūtības, Griķu pamatskolā ir licencēta atbilstoša programma un skolēniem ir iespējams mācīties pedagoģiskās korekcijas klasēs.

Izstrādātajā programmā galveno uzmanību skola pievērša tam, lai skolēni varētu apgūt obligātos vispārīglītojošos mācību priekšmetus. Taču finanšu trūkuma dēļ līdz šim programmā nebija iekļautas amatu mācības stundas zēniem un mājturības stundas meitenēm, lai gan tieši šie priekšmeti ir ļoti nepieciešami bērniem ar zemu pamatzināšanu līmeni, jo ļauj attīstīt dzīvē noderīgas praktiskās iemaņas. Tagad to ļauj īstenot ESF finansējums.

Skolēni nometnes laikā, gatavojot priekšnesumu..

amatu mācības, mājturības un papildu sporta nodarbības, līdz ar to skolotāji strādā daudz kvalitatīvāk un ar lielāku atdevi. Turklāt esam ieguvuši arī materiālo nodrošinājumu, ko izmanto ne tikai korekcijas klases, bet arī pārējie skolēni.

Vissarežģītākā projekta izstrādes un īstenošanas daļa šķita projektu finanšu atskaišu gatavošana. Tomēr tas nav iemesls, lai attiektos no ESF līdzekļiem. Tāpēc esam izstrādājuši un septembrī uzsākuši īstenot vēl vienu projektu, kura pamatā ir profesionālo iemaņu sniegšana skolēniem. Nav noslēpums, ka mazās lauku skolās mācās bērni no trūcīgākām ģimenēm – ne visiem bērniem ir iespējams turpināt mācības augstskolās. Tāpēc gribam sniegt šiem bērniem profe-

...un iepazīstot tūrisma elementus.

Projekta īstenošājs: Griķu pamatskola

Projekta nosaukums: Apmācība skolēniem amatu mācības, mājturības un sporta nodarbībās iemaņu uzlabošanai un tālākizglītības izvēle

Projekta mērķgrupa: ~ 20 pedagoģiskās korekcijas klašu audzēkņi

Projekta īstenošanas laiks: 36 mēneši

Plānotie rezultāti: attīstītas un pilnveidotas Griķu pamatskolas pedagoģiskās korekcijas klašu skolēnu sociālās, komunikatīvās un darba prasmes un iemaņas, tādējādi motivējot viņus iegūt pamatzglītību un turpināt izglītību, iegūstot specialitāti

Projekta izmaksas: 9 063,79 LVL

ESF finansējums: 7251,03 LVL

sionālo ievirzi, lai viņi varētu atrast savu nodarbošanos. Projektā esam paredzējuši ekskursijas, kuru laikā bērniem būs iespēja iepazīties ar dažādām profesijām un karjeras iespējām, ļaujot viņiem izprast, ko viņi vēlas darīt pēc mūsu skolas beigšanas.

"Iegūst gan mērķgrupu, gan skola"

Zemgalē pašlaik ir 439 sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi. Līdz ar tūrisma nozares attīstību un tūristu pieplūdumu, to skaits strauji pieaug, kā rezultātā aizvien aktuālāks kļūst ēdināšanas servisa speciālistu trūkums.

Taču tajā pašā laikā valstī pastāv augsts bezdarba līmenis, īpaši jauniešiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem, kas skaidrojams ar neatbilstošu un/vai nepietiekamu izglītību, kā arī praktiskās darba pieredzes trūkumu.

Saulaines profesionālā vidusskola ir ieguvusi nozīmīgu pieredzi ēdināšanas speciālistu apmācībā. Līdz ar pedagogiskās korekcijas programmas izstrādi plānots ne tikai sniegt zināšanas ar profesionālo ievirzi, tādējādi mazinot bezdarba līmeni, bet arī novērst sociāli atstumto grupas veidošanās draudus pamatizglītību neieguvušo jauniešu vidū.

Svetlana Vāverniece,
projekta vadītāja,
ekonomikas skolotāja:

Saulaines pagastā jau ilgāku laiku pastāvēja raizes par to, ka daudzi bērni neiegūst pamatizglītību. Sapratām, ka šī situācija ir jālabo, izveidojot īpašu korekcijas klasi, tādējādi dodot iespēju jauniešiem ne tikai iegūt pamatzināšanas, bet arī profesionālo ievirzi. ESF bija lieliska iespēja, lai šo plānu īstenotu. Sākotnēji bažījāmies, vai izdosies mums nokomplektēt grupu. Taču bažas izrādījās nepamatotas, jo interese ir lielāka, nekā plānojām.

Projekta ietvaros esam izstrādājuši mācību programmu, veikuši pedagogu apmācību, nokomplektējuši korekcijas grupu, kas jau veiksmīgi ir uzsākusi mācības. Gan skolēniem, gan skolotājiem būs iespēja strādāt modernā laboratorijā. Gandrīz visas laboratorijas iekārtas — plītis, katli, virtuves kombaini, grili u.c. — ir iegādātas par ESF līdzekļiem, jo bez šīm iekārtām mēs nevarām īstenot izstrādāto programmu. Savukārt laboratorijas telpas remontējam par skolas līdzekļiem. Rezultātā jaunieši strādās jaunās, izremontētās telpās un ar jaunām modernām tehnoloģijām. Iespējams, kāds no jau-

niešiem šādas iekārtas redzēs pirmo reizi, bet bez modernajām tehnoloģijām nav iedomājama mūsdienu pavāra specialitātes apgūšana.

Korekcijas grupā mācās 16 jaunieši, un viņus izglīto 12 īpaši apmācīti pasniedzēji. Korekcijas grupas audzēkņi ir atzinuši, ka viņi šeit jūtas ļoti labi. Pirmkārt, viņi mācās starp vecākiem skolēniem, nevis sava vecuma audzēkņiem. Otrkārt, viņi ir ļoti apmierināti ar mācību saturu un piedāvāto iespēju mācīties jau profesionālajā vidē. Turklāt lielākā daļa skolēnu ir no vāji nodrošinātām ģimenēm. Projektā viņiem ir paredzēti mācību materiāli, apmaksātas kopmītnes, ceļa izdevumi 50% apmērā un stipendija Ls 8,50 mēnesī. Mācības pasniedz labi kvalificēti pasniedzēji, kas apmeklējuši speciālus kursus, ko vadīja augsta līmeņa speciālisti, tostarp LLU Pedagoģijas fakultātes pasniedzēji.

Ceram, ka galarezultātā visi jaunieši būs spējīgi turpināt mācības vispārīgizglītošanās vai profesionālās mācību iestādēs. Sekmīgākajiem piedāvāsim iespēju turpināt mācības mūsu skolā un iegūt ēdināšanas speciālista profesiju — 2. līmeņa profesionālo izglītību. Ja kāds nevarēs turpināt mācības, viņiem vismaz būs reālas iespējas atrast sev darbu kā 1. līmeņa kvalifikācijas pavāriem.

Jānis Beķeris,
vidusskolas
direktors:

Jau iepriekš Saulaines profesionālajā vidusskolā esam strādājuši ar korekcijas grupu, izglītojot skolēnus pēc 8. klases ar profesionālo ievirzi laukkopībā. Šī grupa darbojas ļoti veiksmīgi, skolēni acimredzami progresēja, tāpēc nebaidījāmies izmantot ESF piedāvāto iespēju un izveidot vēl vienu korekcijas grupu ar profesionālo ievirzi — pavāra palīgs.

ESF līdzfinansētos projektus ir sarežģīti rakstīt un realizēt. Tas ir laikietilpīgs process, taču galarezultātā iegūst gan projekta tiešā mērķgrupu, gan arī pati skola. Diemžēl ne visām nepieciešamajām aktivitātēm izglītībā ir paredzēti līdzekļi, tādējādi Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansētie projekti bieži vien ir vienīgā iespēja mācību iestādēm uzlabot mācību procesu un kvalitāti. Jau vairākkārt esam īstenojuši dažādus projektus skolā un par Eiropas Savienības

fondu līdzekļiem uzlabojuši mācību tehnisko nodrošinājumu, izremontējuši sešus kabinetus, ierīkojuši modernās tehnoloģijas šajos kabinetos, esam modernizējuši arī skolēnu tualetes.

Jaunie pavāri Sanita Šalka (no kreisās), Edgars Vaseļūns un Edgars Ķībils iemēģina jaunās ēdienu pagatavošanas iekārtas.

Projekta nosaukums:

Pedagoģiskās korekcijas programmas izstrāde un ieviešana Saulaines profesionālajā vidusskolā

Projekta īstenotājs:

Saulaines profesionālā vidusskola

Projekta mērķgrupa:

jaunieši bez pamatizglītības (pabeigta 7. klase, nepabeigta 8. klase)

Projekta īstenošanas laiks:

30 mēneši
Projekta izmaksas: 40 719 LVL
ESF finansējums: 32 575,20 LVL

Plānotie rezultāti:

- izstrādāta pedagoģiskās korekcijas programma
- sagatavoti pedagogi darbam korekcijas programmā
- iegādāta materiāli tehniskā bāze praktiskās apmācības organizācijai pavāriem
- īstenota (aprobēta) pedagoģiskās korekcijas programma pamatizglītības un pavāra kvalifikācijas iegūšanai
- 16 izglītojamie ieguvuši pamatizglītību un 1. līmeņa pavāra kvalifikāciju

Noslēgtie līgumi par atklāta konkursa projektu īstenošanu

Vienotā programmdokumenta pasākums 3.3. Sociālās izstumtības mazināšana Aktivitāte 3.3.7. Jauniešu ar speciālām vajadzībām integrēšana izglītības sistēmā

Nr. p.k.	Struktūrfonda finansējuma saņēmējs	Projekta nosaukums	Kopējās apstiprinātās projekta izmaksas	ESF finansējums	Valsts budžeta vai pašvaldības budžeta līdzekļi
1.	Invalidu un viņu draugu apvienība "Apeirons"	Atbalstošas vides izveide jauniešu ar speciālām vajadzībām integrācijai izglītības sistēmā	49 880	39 904	-
2.	Liepājas pilsētas Izglītības pārvalde	Atbalstošas vides veidošana jauniešu ar speciālām vajadzībām integrācijai vispārizglītojošās skolās Liepājā	25 250	19 805	5445
3.	RTU	Draudzīgi un motivējoši zināšanu sabiedrības risinājumi jauniešu ar speciālām vajadzībām sociālai integrācijai	49 920	39 936	9984
4.	RTU	Informācijas tehnoloģijas jauniešu ar speciālām vajadzībām integrācijai izglītībā un sabiedrībā	48 815	39 052	9763
5.	Rudbāržu sanatorijas internātskola	Sociālo iemaņu attīstīšana internātskolu bērniem ar psihoneiroloģiskām saslimšanām, sagatavojot patstāvīgai dzīvei	23 831	19 065	3766
6.	SIA "Biznesa augstskola Turība"	Tālmācības programmas "Komercedarbība" izveide un realizācija jauniešiem ar speciālām vajadzībām	49 993, 04	39 994, 43	-
7.	Rēzeknes rajona padome	Atbalsta sistēmas pilnveidošana bērniem ar speciālām vajadzībām	49 976	39 976	10 000
8.	Rīgas Amatniecības vidusskola	ESF aktivitāte 3.3.7. – Jauniešu ar speciālām vajadzībām apmācība dekoratora palīga profesijā	47 200, 80	37 760, 64	9 440,16
9.	Gaismas speciālā internātpamatskola	Izglītojošu materiālu izstrāde jauniešiem ar speciālām vajadzībām integrēšanai izglītības sistēmā	25 177	20 114	5063
10.	Rīgas rajona padome	Integrācijas atbalsta sistēmas izveide jauniešiem ar speciālām vajadzībām Rīgas rajonā	49 970	39 976	9994
11.	Jelgavas rajona padome	Atbalsta sistēmas izveide Jelgavas rajona skolēniem ar mācīšanās grūtībām	21 400	14 886, 40	6 513, 60
12.	Jelgavas Amatniecības vidusskola	Izglītības programmu "Datorsistēmas" izstrāde, licencēšana un mācību telpas pielāgošana personām ar kustību traucējumiem	3800	3040	760
13.	Siguldas novada dome	Bērnu ar intelektuālās attīstības traucējumiem integrācija Mores pamatskolā	39 611	27 985	8395
14.	SIA „Rubuls & Co”	Mācību literatūras latviešu valodā elektroniskās bibliotēkas izstrāde jauniešiem ar speciālām vajadzībām mācību procesa un profesionālās orientācijas pilnveidošanai	49 966	39 972, 80	-

ESF projektu uzraudzība

1. Kā notiek projektu uzraudzība to īstenošanas laikā?

Uzraudzība projektu īstenošanas laikā notiek, izskatot projektu ziņojumus par pārskata periodu, statistisko atskaiti un struktūrfonda pieprasījumus, kā arī veicot uzraudzības vizītes.

Uzraudzības vizītes projekta īstenošanas vietā veic vismaz vienu reizi projekta īstenošanas laikā vai vismaz vienu reizi gadā, ja projekta īstenošanas periods pārsniedz vienu gadu.

2. Kāpēc nepieciešams uzraudzīt projektus?

Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešanā uzraudzība ir projekta vadības un lietderības novērtēšanas procesa sastāvdaļa.

Uzraudzības vizītes veic, lai:

- nodrošinātu, ka ESF finansējuma saņēmējs ir izveidojis projekta īstenošanai nepieciešamās iekšējās vadības sistēmas un procedūras;
- ziņotu par projektu fizisko un finansiālo progresu;
- sekmētu projekta progresu saskaņā ar līgumā un tā pielikumos noteikto;
- identificētu jebkuras iespējamās problēmas pēc iespējas agrāk;
- sniegtu rekomendācijas problēmu novēršanai un uzlabojumiem.

3. Kā izvēlas projektus uzraudzības vizītēm?

Pārbaudēm prioritāros projektus izvēlas pēc šādiem kritērijiem:

- augsta riska projekti (ilglaicīgi, liela apjoma projekti);
- jaunie projekti;
- projekti ar daudziem būtiskiem grozījumiem;
- projekti, kuros ziņojumu un struktūrfonda pieprasījumu vērtēšanas procesā ir identificētas atšķirības to progresā, salīdzinot ar noslēgto līgumu un tā pielikumiem;
- pēc ESF finansējuma saņēmēja pieprasījuma.

Papildus minētajiem kritērijiem vēra ņem arī ģeogrāfisko novietojumu, projektu skaitu, projekta izmaksas, kā arī citus faktorus. Atsevišķos gadījumos projekta uzraugi apmeklē ne tikai projekta pieteicējus, bet arī projekta sadarbības partnerus.

4. Kas piedalās projektu uzraudzības vizītēs?

Uzraudzības vizīte ilgst apmēram vienu darba dienu, un to parasti īsteno vismaz divi projekta uzraugi. No ESF finansējuma saņēmēja puses uzraudzības vizītēs būtu jāpiedalās projekta īstenošanā iesaistītajam personālam, piemēram, projekta vadītājam, atbildīgajam par finansēm un citiem projekta administrācijas pārstāvjiem, kā arī projekta īstenošanas personālam.

6. Kādus jautājumus apskata projektu uzraudzības vizītes laikā?

Uzraudzības vizītes mērķis ir izprast projekta ieviešanas gaitu un konstatēt tā progresu. Tās laikā uzmanības centrā ir šādi jautājumi:

- projekta ieviešana;
- projekta vadība/administrācija;
- finanšu izdevumi;
- sadarbība ar partneriem;
- horizontālās prioritātes (dzimumlīdztiesība, reģionālā attīstība, informācijas sabiedrības veidošana);
- publicitāte.

7. Kas projektu īstenoņājam ir jāsaņemas pirms uzraudzības vizītes?

Uzraudzības vizītes laikā projekta uzraugi izlases kārtībā skata vairākus projekta dokumentācijas piemērus, tāpēc jābūt pieejamiem visiem ar projekta ieviešanu saistītiem dokumentiem. Detalizētāks uzraudzības vizītes norises apraksts ir atrodamas „Eiropas Sociālā fonda finansējuma saņēmēja rokasgrāmatas” 4.1. apakšnodaļā. Gatavojoties vizītei, lūgums iepazīties ar minēto informāciju!

8. Kas notiek pēc projektu uzraudzības vizītes?

Uzraudzības vizītes noslēgumā sagatavo pārbaudes akta konstatējumu daļu divos identiskos eksemplāros. To paraksta PIAA un ESF finansējuma saņēmēja pārstāvji.

Balstoties uz projekta pārbaudes laikā konstatēto faktisko projekta īstenošanas situāciju, PIAA sagatavo pārbaudes akta slēdzienu un kopā ar pavadvēstuli to nosūta ESF finansējuma saņēmējam, kam jāveic ieteikumu izpilde un jāinformē par to PIAA.

Veidlapa līguma grozījumiem

Lai ierosinātu veikt jebkādas izmaiņas līgumā un/vai tā pielikumos, ESF finansējuma saņēmējiem jāiesniedz rakstveida priekšlikums PIAA. Ir izstrādāta līguma grozījumu pieteikuma veidlapa. Tā ir pieejama PIAA mājas lapas www.piaa.gov.lv/esf sadaļā *Dokumenti*.

Jauna kārtība

Ministru Kabinets ir apstiprinājis grozījumus noteikumos Nr. 389 „Kārtība, kādā valsts budžetā plāno līdzekļus Eiropas Savienības struktūrfondu finansēto projektu īstenošanai un veic maksājumus”. Grozījumi skar kārtību maksājumu veikšanai un projektu ietvaros veikto izdevumu atmaksai, kā arī kārtību, kādā valsts budžetā plāno līdzekļus ES struktūrfondu finansēto projektu īstenošanai.

Jaunā kārtība attiecas uz projektiem, kas slēgti pēc šī gada 15. jūnija. Noteikumu teksts pieejams PIAA mājas lapas www.piaa.gov.lv/esf sadaļā *Dokumenti*.

Rokasgrāmata projektu īstenoņājiem

Lai palīdzētu ESF finansējuma saņēmējiem veiksmīgi īstenot projektus, PIAA ir izstrādājusi rokasgrāmatu, kurā soli pa solim sniegta projekta īstenoņājam noderīga informācija, sākot no līguma slēgšanas līdz pat projekta pārbaudēm.

Rokasgrāmatā ir noderīga informācija par projektu īstenošanas gaitu, tā dokumentēšanu, projekta grāmatvedības un uzskaites sistēmu, pārskatu un atskaišu gatavošanu, kā arī citi aktuāli jautājumi, tostarp saistošo ES un LR normatīvo aktu saraksts.

Rokasgrāmata pieejama kompaktdiskā „Ceļvedis projektu īstenoņāšanā”, ko ESF finansējuma saņēmējiem PIAA izsniedz kopā ar līgumu. Turklāt diskā iekļauti arī līguma pielikumi un projekta īstenoņājam saistošās veidlapas.

Izmanto
"Ceļvedi projektu
īstenoņāšanā!"

Projekta cikls

Iepriekšējā ziņu izdevumā stāstījām par četriem atklātu konkursu projektu virzības posmiem, proti, administratīvās pārbaudes, kvalitātes vērtēšanas, lēmuma

saskaņošanas un rezultātu paziņošanas procesiem. Šajā ziņu izdevuma numurā stāstījumu par projekta ciklu noslēdz četri tā pēdējie posmi: līgumu slēgšana,

projekta īstenošana, projektu īstenošanas uzraudzība un kontrole, kā arī maksājumi. Tādējādi ir izklāstīti visi vienpadsmit projektu virzības posmi.

Profesionālās izglītības attīstības aģentūra
ESF ieviešanas daļa

Tālr.: 7814328; fakss: 7814344
E-pasts: esf@piaa.gov.lv
www.piaa.gov.lv

Ziņu izdevumu līdzfinansē
Eiropas Savienība